

Международен ден на мира 21 септември 2018

Дружество за ООН в България
септември 2018

Уважаеми колеги, учители и приятели,

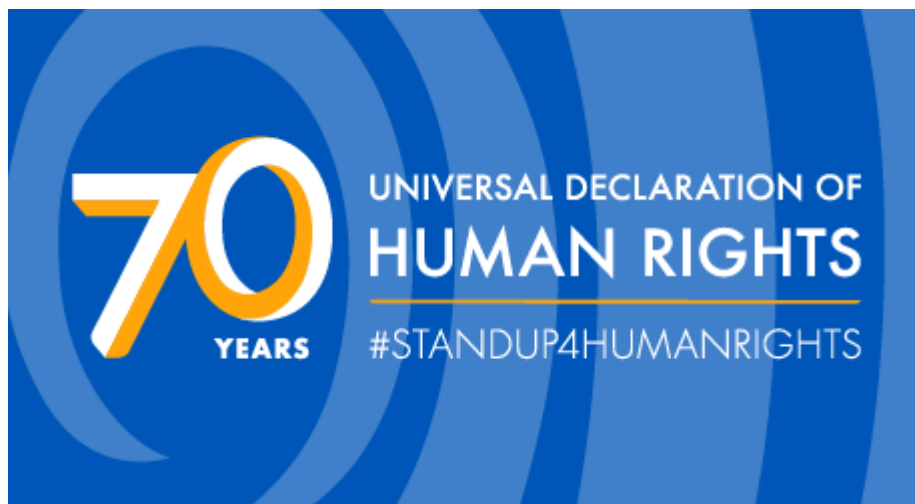
Предлагаме Ви на 21 септември заедно да отбележим Международния ден на мира!

Международният ден на мира, отбелязван всяка година на 21 септември съгласно Резолюция на Общото събрание на ООН, отразява споделения ни стремеж да сложим край на ненужното страдание, причинено от въоръжен конфликт. Това е ден, в който Обединените нации призовават към прекратяване на огъня за 24 часа, с надеждата, че един мирен ден може да доведе до друг, до следващ, и така, накрая, пушките да замълчат.

И все пак за постигането на мир е нужно повече от това, оръжията да замлъкнат. Истинският мир изисква да се застъпваме за правата на човека в целия свят. Ето защо тазгодишната тема за Международния ден на мира е: **"Правото на мир - Всеобщата декларация за правата на човека на 70 години"**.

Темата отбелязва 70-тата годишнина от приемането на Всеобщата декларация за правата на човека.

Всеобщата декларация за правата на човека е важен документ в историята на човешките права. Декларацията беше приета от Общото събрание на ООН в Париж на 10 декември 1948 г. и служи като общ стандарт за всички народи и всички нации. Всеобщата декларация е най-превежданият документ в света. Тя е достъпна на повече от 500 езика. Днес тя е точно толкова актуална, колкото и в деня на нейното приемане.

"Време е всички нации и всички хора да се съобразяват с думите на Всеобщата декларация за правата на човека, която признава присъщото на всички членове на човешката раса достойнство и равни и неотменни права", заяви Генералният секретар на ООН, *Антониу Гутереш*.

Мирното общество е това, в което има справедливост и равни права за всеки. **Мирът създава устойчива среда, а устойчивата среда помага за поддържане на мира.** В чл. 3 на Всеобщата декларация е казано: „Всеки има право на живот, свобода и лична сигурност.” Тези елементи изграждат основите на свободата, справедливостта и мира в света.

Всеобщата декларация не съдържа отделен член за „правото на мир“. Ето защо тази година ние питаме:

Какво означава за теб „Правото на мир“? Сподели своите идеи в [#peaceday](#) and [#standup4humanright](#).

Какво можете да направите?

Можете да разгледате всички членове от Всеобщата декларация за правата на човека и да коментирате как се свързват с въпроса за мира.

Може да споделяте отделни членове от Всеобщата декларация. Може да се запишете как четете един от 30-те члена на Всеобщата декларация за правата на човека и да споделите видеото с вашите приятели.

Може да се ангажирате да говорите от името на хора в риск. Можете да се застъпвате и да защитавате.

Правата на човека са права за всеки.

„Да подкрепим правата на човека за всички, в името на мира за всички“.

Антониу Гутереш.

Генерален секретар на ООН

Всеобща декларация за правата на човека

Член 1

Всички хора се раждат свободни и равни по достойнство и права. Те са надарени с разум и съвест и следва да се отнасят помежду си в дух на братство.

Член 2

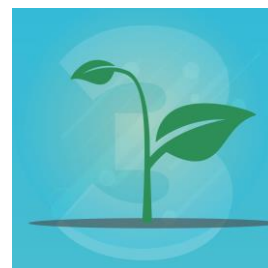
Всеки човек има право на всички права и свободи, провъзгласени в тази Декларация, без никакви различия, основани на раса, цвят на кожата, пол, език, религия, политически или други възгледи, национален или социален произход, материално, обществено или друго положение.

Освен това, няма да се допускат никакви различия, основани на политическия, правния или международния статут на държавата или територията, към която човек принадлежи, без оглед на това, дали тази страна или територия е независима, под попечителство, несамоуправляваща се или подложена на каквото и да е друго ограничение на суверенитета.

Член 3

Всеки има право на живот, свобода и лична сигурност.

Член 4

Никой не трябва да бъде държан в робство или крепостничество: робството и търговията с роби са забранени във всичките им форми.

Член 5

Никой не трябва да бъде подлаган на изтезания или на жестоко, нечовешко или унижително третиране

Член 6

Всеки човек, където и да се намира, има право на признаване на неговата правосубектност.

Член 7

Всички хора са равни пред закона и имат право, без каквато и да е дискриминация, на еднаква закрила от закона. Всички хора имат право на еднаква защита срещу каквато и да е дискриминация, нарушаваща тази Декларация, както и срещу всяко подбуждане към дискриминация.

Член 8

Всеки човек има право на ефективно възстановяване на правата си от компетентните национални юрисдикции за действия, нарушаващи негови основни права, признати му от конституцията или закона.

Член 9

Никой не трябва да бъде подлаган на произволен арест, задържане или изгнание.

Член 10

Всеки човек има право, при пълно равенство, на справедливо и публично разглеждане на неговото дело, от независим и безпристрастен съд, за установяване на неговите права и задължения, както и за разглеждане на каквото и да е наказателно обвинение, предявено срещу него.

Член 11

1. Всеки човек, който е обвинен в престъпление, има право да бъде считан за невинен до доказване на неговата вина, в съответствие със закона, в публичен процес, по време на който са му били осигурени всички необходими гаранции за неговата защита.

2. Никой не трябва да бъде осъден за действие или бездействие, което в момента на извършването му не е съставлявало престъпление по националното или международното право. Не може, също така, да бъде налагано наказание по-тежко от онова, което е било предвидено за съответното престъпление по времето, когато това престъпление е било извършено.

Член 12

Никой не трябва да бъде подлаган на произволна намеса в личния му живот, семейството, жилището и кореспонденцията, нито на посегателства върху неговата чест и добро име. Всеки човек има право на закрила от закона срещу подобна намеса или посегателства

Член 13

1. Всеки човек има право свободно да се придвижва и да избира своето местожителство в пределите на всяка държава.

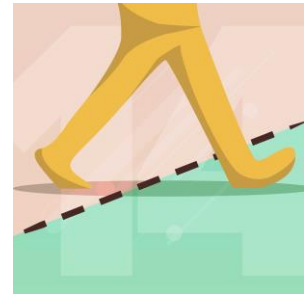
2. Всеки човек има право да напусне всяка страна, включително и своята, и да се връща в страната си.

Член 14

1. Всеки човек има право да търси и да получи убежище в други страни, когато е преследван.

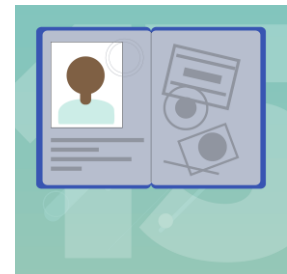
Това право не може да бъде ползвано, когато действителното основание за преследване е неполитическо престъпление или деяние, което противоречи на целите и принципите на Организация на Обединените нации.

Член 15

1. Всеки човек има право на гражданство.

2. Никой не може да бъде произволно лишен от своето гражданство, нито да му бъде отказано правото да смени гражданството си.

Член 16

1. Мъжете и жените, навършили пълнолетие, без каквито и да са ограничения, основани на раса, националност или религия, имат право да сключат брак и да образуват семейство. Те се ползват с равни права при сключване на брака, по време на брака и при неговото разтрогване.

Член 17

1. Всеки човек има право на собственост, индивидуално или съвместно с други лица.

2. Никой не трябва да бъде произволно лишен от своята собственост.

Член 18

Всеки човек има право на свобода на мисълта, съвестта и религията; това право включва правото да смени религията или убежденията си, както и свободата да изповядва религията или убежденията си, индивидуално или колективно, публично или частно, чрез обучение, обреди, богослужение и ритуали.

Член 19

Всеки човек има право на свобода на убеждение и на изразяването му; тази свобода включва правото безпрепятствено да се придържа към своите убеждения, както и правото да търси, да получава и да разпространява информация и идеи чрез всички средства и без оглед на държавните граници.

Член 20

1. Всеки човек има право на свобода на мирни събрания и сдружения.

2. Никой не трябва да бъде принуждаван да участва в дадено сдружение.

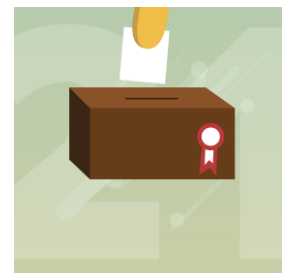

Член 21

1. Всеки човек има право да участва в управлението на своята държава пряко или чрез свободно избрани представители.

2. Всеки човек има право на достъп, при равни условия, до обществените и държавни служби на своята страна.

3. Волята на народа трябва да бъде основата на властта на правителството. Тази воля трябва да се изразява чрез периодични и действителни избори, при всеобщо, равно и тайно гласуване или чрез равностойна процедура, осигуряваща свобода на гласуването.

Член 22

Всеки човек, като член на обществото, има право на социална сигурност и на осъществяване - чрез национални усилия и международно сътрудничество и в съответствие с устройството и ресурсите на съответната държава - на икономическите, социалните и културни права, необходими за неговото достойнство и за свободното развитие на неговата личност.

Член 23

1. Всеки човек има право на труд, на свободен избор на работа, на справедливи и благоприятни условия на труда, както и на закрила срещу безработица.

2. Всеки човек, без каквато и да е дискриминация, има право на равно възнаграждение за равен труд.

3. Всеки човек, който се труди, има право на справедливо и задоволително възнаграждение, което да осигури на него и неговото семейство съществуване, съответстващо на човешкото достойнство и допълнено, ако това е необходимо, с други средства за социална защита.

4. Всеки човек има право да учредява и да членува в професионални съюзи за защита на своите интереси.

Член 24

Всеки човек има право на почивка и отдых, включително на разумно ограничаване на работното време и на периодичен платен отпуск.

Член 25

1. Всеки човек има право на жизнено равнище, включително прехрана, облекло, жилище, медицинско обслужване и необходимите социални грижи, което е необходимо за поддържане на неговото и на семейството му здраве и благосъстояние. Той има право на

осигуряване в случай на безработица, болест, инвалидност, овдовяване, старост или други случаи на лишаване от средства за съществуване по независещи от него причини.

2. Майките и децата се ползват с особени грижи и подпомагане. Всички деца, родени в брака или извън брака, се ползват с еднаква социална защита.

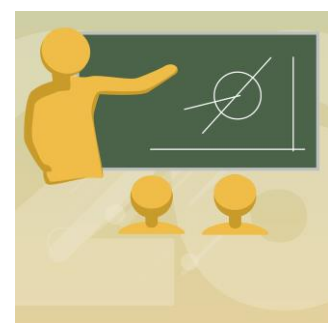

Член 26

1. Всеки човек има право на образование. Образованието трябва да бъде безплатно, поне що се отнася до началното и основното образование. Началното образование трябва да бъде задължително. Техническото и професионалното образование трябва да бъдат общодостъпни, а висшето образование трябва да бъде еднакво достъпно за всички на основата на техните способности.

2. Образованието трябва да бъде насочено към цялостно развитие на човешката личност и засилване на уважението към правата на човека и основните свободи. То трябва да съдейства за разбирателството, търпимостта и приятелството между всички народи, расови или религиозни групи, както и за осъществяване дейността на Организацията на Обединените нации за поддържане на мира.

3. Родителите имат право, с приоритет, да избират вида образование, което да получат техните деца.

Член 27

1. Всеки човек има право свободно да участва в културния живот на обществото, да се наслаждава на изкуствата, да участва в научния напредък и да се ползва от неговите достижения.

2. Всеки човек има право на закрила на моралните и материалните си интереси, които са резултат от каквото и да е научно, литературно или художествено произведение, на което той е автор.

Член 28

Всеки човек има право на социален и международен ред, при който правата и свободите, провъзгласени в тази декларация, могат да бъдат напълно осъществени.

Член 29

1. Всеки човек има задължения към обществото, в което единствено е възможно свободното и цялостно развитие на неговата личност.

2. Всеки човек, при упражняването на своите права и свободи, е подчинен само на такива ограничения, установени със закон, изключително с цел да се осигури необходимото признаване и зачитане правата и свободите на другите и за удовлетворяване на справедливите изисквания на морала, обществения ред и общото благоденствие в едно демократично общество.

3. Тези права и свободи при никакви обстоятелства не могат да бъдат упражнявани в противоречие с целите и принципите на Организацията на Обединените нации.

Член 30

Нищо в тази Декларация не може да бъде тълкувано като предоставящо право на дадена държава, група или лице да се занимават с каквато и да е дейност или да извършват действия, насочени към унищожаване на правата и свободите, провъзгласени в нея.

!!!! Предлагаме Ви и две предложения за занимания в час на класа или във всеки друг час или извънкласна форма, които намерите за подходящи. Предложените занимания насочват към причините за дефицита на мир в нашия свят и към важността на защитените права на човека като предпоставка за мир и човешка сигурност.

Занимание „Мирът е като

Започнете изречения и помолете участниците да ги довършат, например:

Мирът е като водата, защото.....

Мирът е като планината, защото.....

Мирът е като слон, защото

Мирът е като пеперуда, защото

Мирът е като злато, защото

Мирът е като да ядеш вкусна ягода, защото.....

Давайте на участниците малко време да помислят преди да прочетете следващото изречение. Направете така, че всеки ученик да участва поне веднъж. Отбележете, че няма вярно и грешно твърдение. Можете да запишете някои от най-сполучливите изречения и да закачите листа на стената.

Каква е целта?

Хората разбират мира по различен начин. Може да има нещо много мъничко, за което се грижим и му отдаваме цялото си внимание. Може да бъде и по-голямо от всичко, което си мислим за важно в живота на хората. Тази дейност ще пресъздаде една по-широка картина на това, какво може да означава мирът. След това може да сме по-способни да допринасяме за мира – около нас или по-далече.

Занимание „Добре дошъл ти, добре дошла аз”

Помолете всички участници да застанат в кръг. Прочетете изреченията, посочени като пример по-долу. Те се отнасят за хора с различни интереси, произход, навици и т.н. За този, за когото твърдението е вярно, ще танцува в средата на кръга, а другите ще пляска с ръце за него. След време може да се направи смяна на водещия на играта.

Примерни изречения:

- Нека да пляскаме с ръце за този, който е най-млад в своето семейство.
- Нека да пляскаме с ръце за този.... който има повече от двама братя и сестри.
- Нека пляскаме за този,чийто роден език не е български.
- Нека пляскаме за този,.... който вече е летял със самолет, преминавал граница, ставал свидетел на престрелки, на природно бедствие и т.н.И т.н...

Извод и дискусия: Тъй като всички сме уникални, това ни прави специални, нека празнуваме това.

Занимание „Линията на мира (и войната)“

Целта на това занимание е да се съберат гледните точки на младите хора по различни конкретни събития и как те виждат връзката между мира и войната. В допълнение към това заниманието може ще насърчи критичното мислене на участниците, ще им помогне да разговарят открито и да споделят своята перспектива и гледна точка.

!! Насърчавайте участниците да споделят своите гледни точки по темите, докато се опитват да свързват темата за мира с темата за войните.

Други цели:

Да се насърчи активното слушане на различни идеи, гледни точки и преспективи.

Да се повиши информираността относно непознати социални реалности.

Да се насърчава межкултурното разбирателство, диалога и уважението.

Материали

- Самозалепваща лента, въже, (най-малко 3 метра), за да се направи права линия

- Хартия с думата мир в единия край на линията, и думата война – в другия

- Бяла дъска / флипчарт и маркери

!! Важно е участниците да се разделят по възраст, ниво на зрялост.

Въпросите да се адаптират, за да се получи най-доброто от дискусията.

Подготовка

Използвайте самозалепваща лента или бяло въже, за да очертаете линия на пода с дължина около 3 до 4 метра. Маркирайте единия край на линията с думата МИР, а другия, с думата ВОЙНА. Това е така нареченото спасително въже.

Помолете участниците да се съберат в средата на спасителното въже.

Изпълнение

Дейностите ще бъдат разпределени в пет кръга (броят на кръговете зависи от различните теми, които организаторите искат да разгледат). Във всеки кръг се представя ключова дума. Тя не се обяснява или дефинира. Думата се взема за отправна точка и в съответната ситуация участниците заемат място по «спасителното въже» според личната им преценка дали тя означава повече МИР или ВОЙНА.

Споменете първата дума от списъка и дайте на участниците известно време да помислят.

Думите са: миграция, медии, сигурност, глобализация, свободата на изразяване, доброволчество, развитие, толерантност.

След като участниците са взели решение къде да застанат върху «спасителното въже», водещият може да започне кратка дискусия (максимум 3 минути). Той моли участниците един след друг да обяснят 1) каква позиция са взели; 2) Защо и как свързват тази дума с думите МИР или ВОЙНА.

Тъй като някои думи са противоречиви, има тенденция дискусията да се отдалечи от темата за мира и войната. Гледайте да върнете разговора към основната тема.

Водещият трябва да насърчи участниците да водят диалог и да говорят един с друг, да задават въпроси и да коментират. Гледайте да водите дискусията така, че да не се стигне до (словесно) насилие. Важно е да се насърчава откритостта и активното слушане.

Не забравяйте да си водите бележки по време на дискусията. Може да определите един от участниците, който да документира дискусията за справка по време на откритата дискусия по-късно.

Преминете към следващите думи и повторете стъпките, описани по-горе. Накрая благодарете на цялата група и ги помолете да седнат.

Дискусия (дебрифинг): Помолете участниците да споделят какво са научили от дейността, от другите, и за себе си. Как са се чувствали, докато са участвали в дейността? Било ли е трудно да чуят и разберат какво мислят другите, особено тези с различните идеи? Защо? Научили ли са нещо ново, нещо специфично? Дало ли е упражнението ново разбиране за мира, за войната? Ако времето позволява, може да се върнете към предишните дискусии и да насочите отново към връзката с мира и войната. Гледайте дискусията да не стане дебат за кое е правилно и кое грешно. Това може да се случи, ако има участници с много силна привързаност към определени идеи.